

Laureáti Ceny Nadácie Tatra banky za umenie už majú svoju Múzu

Tlačová správa
Bratislava 23. 11. 2013

Soška Múzy si už našla svojich majiteľov. Za umelecký počin v roku 2013 ju získali Zuzana Piussi, Roman Polák, Ľubica Malachovská - Čekovská, Milan Hamada a Jana Želibská.

Galavečer v Slovenskom národnom divadle je už tradične pompéznou oslavou umelcov, umenia a kreativity. Tohoročný program bol odvážny po všetkých stránkach. Tvorcovia zahodili všetky klišé a overené postupy, aby vytvorili nezabudnuteľný zážitok a priniesli originálne a v mnohých prípadoch aj premiérové hudobné čísla. Diváci mali možnosť na pódium vidieť Roberta Rotha, Celeste Buckingham, Máriu Porubčanovú a Pavla Bršíka, či skupinu Longital. Celým večerom sprevádzala Adela Banášová v originálnych šatách od Maji Božović doplnených šperkmi Mariany Berecovej. Na pódium jej robili moderátorskú spoločnosť Jaroslav Dušek a Jakub Kohák.

V roku 2013 boli nominovaní v nasledovných kategóriách:

- ° **Audiovizuálna tvorba, film, TV:** Robert Kirchhoff, Zuzana Piussi, Jaroslav Vojtek
- ° **Divadlo:** Roman Polák, Jozef Vlček, Blaho Uhlár
- ° **Hudba:** Ľubica Malachovská - Čekovská, Michal Novinski, Mikuláš Škuta
- ° **Literatúra:** Mária Ferenčuhová, Milan Hamada, Lucia Piussi
- ° **Výtvarné umenie:** Otis Laubert, Marek Ormandík, Jana Želibská

Laureátmi 18. ročníka Ceny Nadácie Tatra banky za umenie sa stali:

- ° **Audiovizuálna tvorba, film, TV:** Zuzana Piussi za scenár, réžiu a kameru dokumentárnych filmov Od Fica do Fica a Krehká identita
- ° **Divadlo:** Roman Polák za réžiu a spoludramatizáciu hry Bratia Karamazovci
- ° **Hudba:** Ľubica Malachovská - Čekovská za skomponovanie sóla pre klavír Four Movements
- ° **Literatúra:** Milan Hamada za knihu Kritické komentáre
- ° **Výtvarné umenie:** Jana Želibská za výstavu Zákaz dotyku

Mladí tvorca (umelci do 35 rokov):

- ° **Audiovizuálna tvorba, film, TV:** Adam Ol'ha za námet, réžiu a kameru filmu Nový život
- ° **Divadlo:** Sláva Daubnerová za koncept, réžiu a herecký výkon divadelného sóla Untitled
- ° **Hudba:** Eva Šušková za spevácky výkon vianočnej koledy Infant Holy, Infant Lowly
- ° **Literatúra:** Ján Púček za knihu Kameň v kameni
- ° **Výtvarné umenie:** Štefan Papčo za výstavu Lucy of the Rocks

Mladý módny tvorca:

Od roku 2010 Nadácia Tatra banky oceňuje aj prácu mladých módnych tvorcov. Po Márii Štraneckovej (2010), Marcelovi Holubcovi (2011) a Martinovi Hrčovi (2012) pripravila **unikátne šaty pre Múzu večera** – Adelu Banášovú - **Maja Božović**. Šperky k šatám sú z dielne Mariany Berecovej.

NADÁCIA

O umelcoch a diele – Hlavná cena

°Zuzana Piussi

ocenená v kategórii Audiovizuálna tvorba, film, TV za scenár, réžiu a kameru dokumentárnych filmov *Od Fica do Fica* a *Krehká identita*.

Od Fica do Fica: Dokument podáva pohľad na stav slovenskej spoločnosti po dvadsiatich rokoch slobody a samostatnosti, aký sa ťažko pripúšťa. Zachytáva predvolebné kampane, politikov, ich voličov, protesty proti Gorile a ich organizátorov.

Krehká identita: Dokument ponúka zamyslenie sa nad národnou identitou, ktorá často prináša konflikty, veľké emócie a nedá sa oddeliť od politiky. Autorka sa zameriava na jej formovanie v očiach a v cítení vybraných reprezentantov národa.

°Roman Polák

ocenený v kategórii Divadlo za réžiu a spoludramatizáciu hry *Bratia Karamazovci*

Bratia Karamazovci, činohra SND, Bratislava: V hre autor bilancuje vlastné životné postoje a náboženské, sociálne, filozofické a duchovné názory. Veľká freska životných príbehov s fascinujúcim psychologickým pozadím a kriminálnou zápletkou je filozofickým podobenstvom nielen o hľadaní Boha a samých seba uprostred vlastného chaosu, ale aj o nezlomnej vitalite.

°Ľubica Malachovská – Čekovská

ocenená v kategórii Hudba za skomponovanie sóla pre klavír *Four Movements*

Four Movements, Rudolfinum – Dvořákova síň, Praha: Komorná kompozícia, sólo pre klavír, napísaná pre Garricka Ohlssona, vznikla na objednávku neziskovej organizácie Terezín Music Foundation. „Štyri vety“ pre klavír sú podľa skladateľky spôsob, ako si uctiť hudobné dedičstvo tých, ktorí zomreli v nacistickom tábore. Nahrávka bude realizovaná v blízkej budúcnosti v Bostone.

°Milan Hamada

ocenený v kategórii Literatúra za knihu *Kritické komentáre*

Kritické komentáre, vyd. KK Bagala, 2012: Kniha obsahuje výber z esejí, štúdií, článkov, rozhovorov a kultúrnych úvah. Podáva ucelený obraz o slovenskom literárnom svete za posledných päťdesiat rokov. Pri štúdiu dejín uplatňuje autor kritické myslenie a pri uvažovaní o súčasnosti využíva svoj zmysel pre široký historický i kultúrny kontext.

°Jana Želibská

ocenená v kategórii Výtvarné umenie za výstavu *Zákaz dotyku*

Zákaz dotyku, SNG, Esterházyho palác, Bratislava: Autorka sa vo svojej výstave venovala širšiemu spektru tém, ktorými (nežne a elegantne) porušuje tabu. Prostredníctvom viacerých produkčne a technicky náročných autorských rekonštrukcií divákovi priniesla ojedinelý viacmyslový zážitok spojený nielen s vizualitou, ale aj so zvukom, s priestorom, časom a s vlastným fyzickým vstupom. Niektoré z vystavených priestorových diel boli v takomto rozsahu nainštalované po prvý raz.

Kurátorky výstavy: Lucia Gregorová, Vladimíra Bünigerová

Mladý tvorca (umelci do 35 rokov)

°Adam Ol'ha

ocenený v kategórii Audiovizuálna tvorba, film, TV za námet, réžiu a kameru filmu *Nový život*

Nový život: Film mapuje odchod vlastného otca od rodiny a jeho ambíciu začať nový život. Autor, ako najstarší zo súrodencov a posledný muž v rodine, rozoberá vzťah rodičov od jeho začiatku a odhaľuje problémy v komunikácii medzi mužom a ženou. Zároveň pozoruje, ako sa problémy rodičov odrazili v živote jeho sestier.

°Sláva Daubnerová

ocenená v kategórii Divadlo za koncept, réžiu a herecký výkon divadelného sóla *Untitled*

Untitled, P. A. T. Bratislava: Divadelné sólo umelkyne inšpirované dielom fotografky Francescy Woodmanovej – známej svojimi čiernobielymi konceptuálnymi fotografiami, na ktorých je zobrazené jej nahé telo v rôznych polohách, fragmentoch, gestách či v pohybe. Divák v tejto inscenácii v priamom prenose sleduje, ako Woodmanová s pomocou samospúšte tvorila svoje najslávnejšie fotografie.

°Eva Šušková

ocenená v kategórii Hudba za spevácky výkon vianočnej koledy **Infant Holy, Infant Lowly**, Veľké koncertné štúdio Slovenského rozhlasu, Bratislava: Prvé uvedenie skladby sa uskutočnilo na Vianočnom koncerte rozhlasových symfonikov pod taktovkou Adriána Kokoša, v úprave Jaroslava Hrušku a v sprievode detského speváckeho zboru a Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu.

°Ján Púček

ocenený v kategórii Literatúra za knihu **Kameň v kameni**
Kameň v kameni, vyd. F. R. & G., 2012: Zbierka poviedok **Kameň v kameni** je pozorným jesenným putovaním po mikrosvete jednej dediny. Poviedky sa vyznačujú láskavým a prenikavým pohľadom autora na priestor i jeho obyvateľov, opatrným a citlivým pátraním po drobných nevšednostiach v minulosti protagonistov a pomenovaním špecifík dedinského koloritu – humoru i tragiky jeho obyvateľov. Autor vstupuje do príbehov, ktoré sa odohrali pred rokmi, a privádza ich späť k životu.

°Štefan Papčo

ocenený v kategórii Výtvarné umenie za výstavu **Lucy of the Rocks**
Lucy of the Rocks, Dumbo Arts Center, New York: Tvorba autora je veľmi úzko spätá s jeho primárnym záujmom o prírodu a krajinu. Chlapčenskú adoráciu heroických výkonov horolezcov pretavuje do reality, v ktorej sa posadnutosť horolezectvom stala prirodzenou súčasťou jeho umeleckej tvorby. Vzťah horolezca s „vesmírom Vysokých Tatier“ sa odráža aj v poetike pomenovaní, ktoré charakterizujú citlivosť a intenzitu vzťahu k danému prostrediu.
Vo vlastnej autorskej koncepcii.

Mladý módnny tvorca:

Maja Božović je mladá návrhárka Slovensko-čiernohorského pôvodu, pochádzajúca zo Srbska. Počas svojho štúdia sa zúčastňovala na rôznych módných prehliadkach, výstavách a súťažiach v Prahe, Bratislave, Viedni, Budapešti, Novom Sade a inde. V roku 2011 absolvovala pracovnú stáž v prestížnom módnom štúdiu A.F.Vandevorst (Antverpy, Belgicko). Jej ďalším výrazným úspechom je víťazstvo súťaže START-UP Prague Fashion Weekend 2012. Tohto roku začala Maja tvoriť pod vlastnou značkou MB by Maja Bozovic.

Šaty pre Adelu vznikli zo samotnej činnosti Nadácie Tatra banky, ktorá vyzdvihuje to najsilnejšie čo umenie môže dať spoločnosti. Ako hovorí autorka: „Úmyselne som tam dávala pocity krehkosti, sily, vtipu, masculinity vs. femininity. Farebnosť a formu ktorú som zvolila, kontrast čierno-biele a v kombinácii mužsko-ženskej je princípom prevzatého z prírody. Máme ho všade vokol seba, zákon polariry vo svojej moci vyváženia a je to najkrajšie čo nám je dané.“

Šperky k šatám vytvorila **Mariana Berecová**, študentka ateliéru S+M+L_XL Kov a šperk na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Jej tvorba vychádza z tradičných ľudových techník, gýču, ale aj z komerčného šperku, čo transformuje do konceptuálnych šperkov, objektov, kompozícií či inštalácií. V tejto tvorbe je možné vidieť autorkin prístup k súčasnej recyklácii, kde z použitých, pokazených starých bižutérnych šperkov, princípom spracovania drahých kovov, vytvára šperky, kde bádame už len časti fragmentov pôvodného materiálu.

Ako prebieha udeľovanie cien:

Nominácie určuje už tradične Akadémia, ktorá má takmer 70 aktívnych členov, laureátov Ceny Nadácie Tatra banky za umenie ocenených v uplynulých rokoch. Vytvorili tak početný tím odborníkov s vynikajúcim prehľadom o umeleckom dianí na slovenskej scéne.

Z nominovaných v každej z piatich kategórií **vyberá mená laureátov odborná porota** v zložení Eva Borušovičová, Ondrej Šulaj, Martin Huba, Peter Michalica, Matej Drlička, Viliam Klimáček, Monika Kompaníková, Dorota Sadovská, Daniel Fischer a Peter Princ. Za Nadáciu Tatra banky je členom poroty Igor Vida, predseda Správnej rady Nadácie Tatra banky.

Už tradične sú laureáti vyhlasovaní spomedzi nominovaných v každej z piatich kategórií. Okrem toho je v tých istých kategóriách udeľovaná aj špeciálna cena Mladý tvorca pre umelcov do 35 rokov.

Nadácia Tatra banky už od roku 1996 každoročne oceňuje osobnosti, ktoré svojim dielom v poslednom roku prispeli k rozvoju slovenského umenia, či už vo filme, literatúre, hudbe, na divadelnej scéne alebo vo výtvarnom umení. Od roku 2008 je navyše v každej uvedenej kategórii osobitná cena Mladý tvorca, ktorú získava mladý umelec aktívne pôsobiaci v niektorej umeleckej oblasti.

Cenou, ako aj symbolom pocty, je **bronzová soška Múzy** od slovenského sochára a výtvarníka Daniela Brunovského vytvorená špeciálne pre túto príležitosť a finančná odmena vo výške 6 639 € za hlavnú cenu, 3 320 € za ocenenie Mladý tvorca. Cieľom Nadácie Tatra banky je takýmto spôsobom oceniť osobnosti slovenskej kultúry a poskytnúť im priestor pre vznik ďalších špičkových diel.

Kontakt:

Zuzana Böhmerová
manager nadácie a sponzoringu
02/ 5919 1450
zuzana_bohmerova@tatrabanka.sk

Marína Masárová
Hovorkyňa
02/ 5919 1593
0911 328 007
marina_masarova@tatrabanka.sk